



# DAGSORDEN

OG

# FORSLAG

TIL

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUNDS

27. ORDINÆRE LANDSMØTE

12. SEPTEMBER 1971

OG FØLGENDE DAGER

331.81(481)2

AY 17la

K 2R

AKTIETRYKKERIET - OSLO, 1971

## DAGSORDEN

Norsk Arbeidsmandsforbunds 27. ordinære landsmøte  
12. september 1971 og følgende dager.

1. **Landsmøtets åpning og konstituering.**
  - a) Fullmaktenes godkjenning.
  - b) Vedtakelse av dagsorden og forretningsorden.
  - c) Valg av 3 ordstyrere og 4 sekretærer.
  - d) Valg av komitéer:  
Valgkomité.  
Budsjettkomité.  
Redaksjonskomité.
2. **Beretninger, regnskaper og revisjonsrapporter.**
  - a) Beretning for 1967, 1968, 1969 og 1970.
  - b) Regnskap for 1967, 1968, 1969 og 1970.
  - c) Revisjons- og kontrollkomitéens rapport for samme tidsrom.
  - d) Muntlig beretning for 1971.
3. **Organisasjonskomitéens innstilling.**
  - a) Forbundets vedtekter.
  - b) Avdelingens vedtekter.
4. **Den faglige og økonomiske situasjon.**
  1. Innkomne faglige forslag.
5. **Vernearbeid.**
6. **Orientering om EEC.**
7. **Forskjellige forslag.**
8. **Bevilgninger.**
9. **Valg.**
  - a) Tillitsmenn.
  - b) Forbundsstyret.
  - c) Landsstyret.
  - d) Revisjonsutvalget.
  - e) LO's representantskap.
  - f) Tariffråd.
10. **Avslutning.**

## FORSLAG TIL FORRETNINGSORDEN

1. Landsmøtets forhandlinger er åpne for pressen. Likeledes har forbundets medlemmer adgang til galleriet som tilhørere. Landsmøtet beslutter om en sak skal behandles for lukkede dører. Representantene må forevise adgangskort og tilhørere medlemsbok ved inngangen.
1. Til å lede møtet velges 3 ordstyrere. Ordstyrerne ordner innbyrdes møtenes ledelse. Til å føre protokollen velges 4 sekretærer.
3. Møtene holdes fra kl. 9.00 til kl. 13.00 formiddag og fra kl. 15.00 til kl. 18.00 ettermiddag.
4. Ingen har rett til å få ordet mer enn 3 ganger i samme sak. Unntaken for innledningsforedragene begrenses taletiden til 10 minutter første og 5 minutter annen og tredje gang.  
Ordstyreren har for øvrig, når han finner det påkrevet, rett til å stille forslag om ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere. Til forretningsorden gis ingen ordet mer enn 1 gang og høyst 2 minutter til hver sak.  
Talerne skal tale fra den dertil bestemte plass i salen.
5. Forslag må leveres skriftlig til ordstyreren, undertegnet med vedkommendes navn og navnet på den avdeling han representerer. Ikke noe nytt forslag kan tas opp etter at det er besluttet satt strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsordenen oppførte saker, kan ikke behandles.
6. Alle beslutninger avgjøres med alminnelig flertall. I tvilstilfelle eller når 20 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneoppprop.
7. I protokollen innføres bare forslagene og avstemningene samt de fattede beslutninger.
8. Protokollen oppleses ved hvert møtes begynnelse og for siste møte ved dets avslutning.

### DAGSORDENENS PUNKT 3 FORANDRING AV VEDTEKTENE

#### Forbundets vedtekter.

#### § 1.

#### FORBUNDETS VIRKEOMRÅDE

#### Nr. 1

Avd. 6, Bergen-Hordaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Virkeområdet fastsettes etter vedtak av LO's kongress, men må være godkjent av forbundets landsmøte eller landsstyret.



*Motivering:*

Vi mener at våre medlemmer ikke har noen innflytelse på de vedtak som blir gjort på LO's kongress, og det er etter vår oppfatning ikke demokratisk.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres.**

§ 2.

FORMÅL

**Nr. 2**

Avd. 6, Bergen-Hordaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Punkt 5, a:*

Ordet «miljø» tilføyes foran ordet «kår».

*Motivering:*

Skulle være unødvendig.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres.**

**Nr. 3**

Avd. 8, Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Punkt 4:*

å arbeide for å sikre friheten, rettssikkerheten og en stadig utvidelse av de demokratiske rettigheter.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget tiltres.**

**Nr. 4**

Avd. 8, Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Punkt 5:*

Går ut.

*Motivering:*

Den foreslåtte endring av punkt 4 og det nye punkt 6 som kom inn i vedtektene etter siste landsmøte gjør dette punkt overflødig.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres. Pkt. 5 opprettholdes i sin nåværende form.**

§ 5.

LANDSMØTET

**Nr. 5**

Avd. 75, Giken Gruvearbeiderforening, foreslår:

Representasjonsretten til landsmøtet blir regnet ut etter medlems-tallet og ikke etter betalt ordinær kontingent.

*Motivering:*

Æresmedlemmer som er i fullt arbeid og deltar aktivt i forenings-livet må regnes på linje med fulltbetalende medlemmer.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres. Æresmedlemmer har i henhold til vedtektene full representasjonsrett.**

§ 6.

LANDSMØTETS MYNDIGHETSOMRÅDE:

**Nr. 6**

Avd. 1, Buskerud Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Punkt 3:*

å velge 27 medlemmer og 18 varamenn til landsstyret. Av disse skal 11 være faste medlemmer av forbundsstyret, som består av formann, nestformann, kasserer og 2 sekretærer, samt 6 representanter med varamenn.

Resten i punkt 3 sløyfes.

*Motivering:*

Etter at utviklingen har medført stadig bedre kommunikasjoner, er avstandene ikke lenger avgjørende for at representantene til forbundsstyret skal velges fra Oslo og nærmeste omegn.

**Nr. 7**

Avd. 3, Møre og Romsdal Arbeidsmannsforening, foreslår:

De 6 representanter i forbundsstyret som nå velges fra Oslo og nærmeste omegn, foreslås å delvis bli valgt fra andre landsdeler, til dels Nord-Norge og Vestlandet.

*Motivering:*

Med de kommunikasjonsmuligheter som i dag er, er det mulig på kort varsel å møte i Oslo. Norsk Arbeidsmandsforbund bør nå, som til dels andre forbund, ta konsekvensen av dette å velge medlemmer til forbundsstyret fra forskjellige landsdeler.



**Nr. 8**

Avd. 6, Bergen-Hordaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

6 representanter med varamenn velges landsdelsvis. Til landsstyret skal det velges en representant fra hvert fylke.

*Motivering:*

Vi mener det er svært viktig at alle medlemmer i alle distrikter kan følge med i det som skjer på alle plan i forbundet.

**Nr. 9**

Vegarbeidernes stedlige styre — Midtre distrikt — Hedmark, foreslår:

Landsstyret skal bestå av en representant fra hvert fylke.

*Motivering:*

Det er uheldig at ikke alle fylker er representert i landsstyret. Dette virker iblant irriterende, og det skulle være mulig å rette på dette ved at vegsektoren — som den største av gruppene i vårt forbund — blir sterkere representert.

**Landsstyret innstiller:**

(Nr. 6-7-8-9.)

Alle fylker sikres representasjon i enten forbundsstyret eller landsstyret, men forbundsstyrets medlemmer kan ikke velges så langt fra Oslo som foreslått, da dette vil medføre betydelige reiseutgifter.

**Nr. 10**

Vegarbeidernes stedlige styre — Midtre distrikt — Hedmark, foreslår:

*Punkt 6:*

*Tilføyes:*

Forbundsstyret plikter å påse at dette blir etterfulgt.

*Motivering:*

Slik at tariffrådet er i samsvar med vedtektene.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres.**

Landsstyret foreslår imidlertid at pkt. 6 gis følgende tilføyelse:  
«Nye medlemmer blir i slike tilfelle å oppnevne av forbundsstyret.»

§ 11.

FORBUNDETS MYNDIGHETSOMRÅDE

**Nr. 11**

Avd. 6, Bergen-Hordaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Punkt 12 overføres til § 9, landsstyrets myndighetsområde.

*Motivering:*

Vi mener det vil bli en bedre distriktsvis fordeling av representantene til LO's kongress.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres.**

§ 15.

AVSTEMNING OVER TARIFFORSLAG

**Nr. 12**

Vegarbeidernes stedlige styre — Midtre distrikt — Hedmark, foreslår:

*Nytt punkt 6:*

Ved utløpet av tariffperioden skal forslag til ny overenskomst være ferdigbehandlet av hovedpartene.

Ny overenskomst skal være ferdig trykt senest 1 måned etter at forslaget er vedtatt av medlemmene.

*Motivering:*

Det har ved flere anledninger oppstått vanskeligheter med praktisering av vedtatt forslag under ventetiden på den ferdig trykte overenskomst.

Videre vil vi peke på det uheldige i at en i lang tid etter at forslaget er vedtatt skal være nødt til å forhandle på nytt om enkelte paragrafer og fortolkningen av disse, som tidligere er anbefalt og vedtatt av partene.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres.**



§ 17.

STØNAD UNDER ARBEIDSSSTANS

**Nr. 13**

Avd. 6, Bergen-Hordaland Arbeidsmannsförening, og avd. 75, Giken Gruvearbeiderforening, foreslår:

*Punkt 3:*

Stønad betales fra og med første uke det er arbeidsstans.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres.**

§ 19.

KONTINGENT

**Nr. 14**

Avd. 1, Buskerud Arbeidsmannsförening, foreslår:

*Punkt 1:*

Den ordinære kontingent for heltbetalende er fra 1. januar 1972 kr. 18.00 pr. 2-ukers merke og for halvbetalende kr. 11.00 pr. 2-ukers merke. For F-merker betales ingen administrasjonskontingent.

Kontingenten fordeles slik:

Kontingentsatsene for helt- og halvbetalende holdes likt for alle forbundets medlemmer.

Til forbundskassen kr. 17.00 og til kampfondet kr. 1.00 pr. 2-ukers merke.

Administrasjonskontingent til foreninger og storavdelinger tilbakeføres etter oppsatte budsjetter fra de enkelte avdelinger, som må godkjennes etter nøye vurdering av forbundsstyret.

I ekstraordinære tilfelle kan tilskudd til avdelinger bevilges av forbundsstyret i tillegg til de godkjente driftsbudsjetter.

*Punkt 3:*

Kontingenten indeksreguleres etter samme beregningsmåte som LO bruker som beregning.

**Nr. 15**

Avd. 3, Møre og Romsdal Arbeidsmannsförening, foreslår:

Den ordinære kontingent til forbundet økes til kr. 14.10 for heltbetalende og kr. 10.10 for halvbetalende pr. 2-ukers merke.

Kontingenten indeksreguleres i tilknytning til den alminnelige pris- og lønnsutvikling.

**Nr. 16**

Avd. 8, Sør-Trøndelag Arbeidsmannsförening, foreslår:

Det gjennomføres månedskontingent og fastsettes en kontingentsats som skal være lik for alle forbundets avdelinger.

Avdelinger som har lønnet tillitsmann får en større andel til administrasjonskontingent enn andre avdelinger, og forbundsstyret fastsetter størrelsen av denne.

**Nr. 17**

Avd. 36, Oppland Arbeidsmannsförening, foreslår:

Reduksjon av kontingenten for halvbetalende medlemmer.

Kontingenten indeksreguleres fra 1. januar 1972. Dette må gjelde både avdelings- og forbundskontingenten. Lønnsutviklingen legges til grunn. Kontingenten kan bare reguleres pr. 1. januar hvert år. Basiskontingent pr. 1. januar 1972, første regulering 1. januar 1973.

*Motivering:*

Skal et forbund og dets avdelinger kunne drive aktivt er de avhengig av sunn økonomi. Dette kan bare oppnås ved at forbundets og avdelingenes kontingent følger den alminnelige pris- og lønnsutvikling. En heving av kontingenten er nødvendig, og ved å fastsette kontingenten på denne måte unngår en de lange diskusjoner om en nødvendig kontingentforhøyelse på landsmøtene og årsmøter, og ekstrakontingent i periodene. Tiden som har medgått til dette kan brukes til mer konstruktiv diskusjon om blant annet fagbevegelsens oppgaver.

**Nr. 18**

Avd. 2, Akershus Arbeidsmannsförening,

» 6, Bergen-Hordaland Arbeidsmannsförening,

» 7, Vest-Agder Arbeidsmannsförening,

» 16, Skjomen-anleggenes Fagforening,

» 27, Troms Arbeidsmannsförening, og

Distriktsorganisasjonen for bergverkene — Distrikt II, foreslår:

Lik kontingent for alle forbundets avdelinger.

*Motivering:*

Den ulike kontingent i de forskjellige avdelinger innen forbundet gjør det vanskelig med hensyn til overføringer, nyorganisering m. v.



§ 20.

KONTINGENTENS INNBETALING

**Nr. 19**

Avd. 8, Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Punkt 1:*

Den ordinære kontingent innbetales av fagforeningene en gang hvert kvartal, og senest innen utgangen av den påfølgende måned.

§ 21.

KONTINGENTFRIE MEDLEMMER

**Nr. 20**

Avd. 1, Buskerud Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Punkt 1:*

Under sykdom, arbeidsløshet, arbeidsstans eller militærtjeneste i lengre tid enn 1 uke, fritas medlemmene for kontingent om de ikke har lønn under sykdom eller militærtjeneste.

**Landsstyret innstiller:**

**(Nr. 14-15-16-17-18-19-20.)**

**Forslag om kontingenten vil bli lagt fram for landsmøtet.**

**Det innføres ens kontingent for alle forbundets avdelinger.**

§ 28.

UTELUKKING AV FORENINGER OG ENKELTMEDLEMMER

**Nr. 21**

Avd. 1, Buskerud Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Nytt punkt 3:*

Medlemmer som har reservert seg fra den kollektive hjemforsikring, og som etter skriftlig henvendelse fra forbundet ikke trekker reservasjonen tilbake innen en nærmere fastsatt dato av landsmøtet, kan siden aldri få trukket sin reservasjon tilbake.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslag vil bli lagt fram for landsmøtet.**

**Nr. 22**

Avd. 1, Buskerud Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Nytt punkt 4:*

Æresmedlemmer og medlemmer med hvilende rett som ikke innen 1. januar 1972 har betalt sin restanse til den kollektive hjemforsikring, strykes som medlemmer med tap av alle rettigheter.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres.**

AVDELINGENES VEDTEKTER

§ 3.

INNMELDINGSavgIFT

**Nr. 23**

Avd. 1, Buskerud Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Punkt 1, 2. ledd:*

Kr. 10.00 endres til kr. 100.00, som tilfaller forbundet.

*Punkt 2:*

Går ut.

**Nr. 24**

Avd. 22, Sogn og Fjordane Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Punkt 1:*

Medlemmer betaler minst kr. 10.00 i innmeldingsavgift. Når en betaler innmeldingsavgiften skal en få forbundets og fagforeningens vedtekter.

Av innmeldingsavgiften betales kr. 4.00 til forbundet.

2. avsnitt utgår.

*Motivering:*

Utgiftene ved utskriving av medlemsbok og materiellet har gått opp og kroneverdien har vært synkende. Det lar seg heller ikke gjøre med rimelige kostnader å kontrollere om et medlem har vært organisert før eller ikke, og utskriving av medlemsbok bør foretas straks medlemmet gir sin tilslutning til å melde seg inn. For at det skal være likt for alle bør derfor straffekontingenten på kr. 10.00 falle bort.

**Landsstyret innstiller:**

**(Nr. 23-24.)**

**Forslagene kan ikke tiltres.**

**Nr. 25**

Avd. 22, Sogn og Fjordane Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Punkt 2:*

Forbundet utleverer gratis nytt medlemsbevis (medlemsbok) til de som har mistet sitt gamle medlemsbevis, eller fått sine medlemsbøker utskrevet.



*Motivering:*

Innkreving av det beløp et eldre medlem må betale for ny bok koster forbundet og foreningen mer enn det innvunne beløp, og omkostningen for erstatning for utbrukte bøker vil bli kompensert ved en heving av innmeldingsavgiften.

Landsmøtet bør ellers drøfte om ikke forbundet skal gå vekk fra bruk av medlemsbøker og merker, og heller utstede medlemsbevis for de medlemmer som har bruk for dette.

**Landsstyret innstiller:  
Forslaget kan ikke tiltres.**

§ 4.

MEDLEMSKONTINGENT

**Nr. 26**

Avd. 1, Buskerud Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Punkt 1:*

Går ut under forutsetning av at forbundets vedtekter § 19 blir endret i henhold til forslag.

**Nr. 27**

Avd. 3, Møre og Romsdal Arbeidsmannsforening, foreslår:

Foreningen fastsetter selv medlemskontingenten sin så langt den holder seg til § 19, 20 og 21 i forbundets vedtekter.

Ingen må likevel betale mindre enn kr. 15.00 for heltbetalende og kr. 11.00 for halvtbetalende.

På F-merker kan det bare ilegges premie for Kollektiv hjemforsikring og Grunnforsikring.

**Nr. 28**

Avd. 6, Bergen-Hordaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Hele paragrafen går ut.

**Landsstyret innstiller:**

**(Nr. 26-27-28.)**

**Forslag vil bli lagt fram for landsmøtet.**

§ 5.

ARSMØTE OG MEDLEMSMØTER

**Nr. 29**

Avd. 1, Buskerud Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Punkt 8:*

Teksten fra første komma til punktum, går ut,

§ 7.

BESTEMMELSER FOR STORAVDELINGER

**Nr. 30**

Avd. 3, Møre og Romsdal Arbeidsmannsforening, foreslår:

*Nytt punkt:*

I de fylker eller grupper forbundsstyret (landsstyret) har godkjent storavdelinger med heltidsansatt tillitsmann utreder forbundet det beløp avdelingen har til lønnsutgifter og arbeidsgiveravgift for tillitsmannen, dog slik at storavdelingene fremdeles står som arbeidsgivere.

De avdelinger som er av en slik størrelse at de må leie kontorhjelp kan på søknad innvilges  $\frac{1}{3}$  av lønnsutgiftene til slik hjelp, begrenset oppad til kr. 6500.00.

**Nr. 31**

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmannsforening, foreslår:

Forbundet må foreta utlønning av forretningsførerne og administrasjonen ved de enkelte avdelingskontorer.

Det må bli like vilkår og godtgjørelser for alle forretningsførerne.

*Motivering:*

Budsjettet til forretningsførerne er avdelingens absolutt største, og det ville være til stor lette for det enkelte kontor om dette bortfalt.

Avdelingene ville da ha mindre penger innestående, og forbundet ville ha en bedre oversikt over økonomien til den enkelte avdeling. Det er heller ikke riktig at det skal være forskjell i lønnen og godtgjørelser til den enkelte.

**Nr. 32**

Avd. 16, Skjomen-anleggenes Fagforening, foreslår:

Forbundet må sette opp sin administrasjonskontingent slik at de kan foreta utlønning av forretningsførerne og administrasjonen ved avdelingskontorene.

**Nr. 33**

Avd. 3, Møre og Romsdal Arbeidsmannsforening,

» 15, Aust-Agder Arbeidsmannsforening og

Distriktsorganisasjonen for bergverkene — Distrikt II, foreslår:

Bergverkene får fortsatt stå utenfor storavdelingene — alternativt at bergverkene innenfor Distriktsorganisasjonene danner egen storavdeling.

(Søknadene gjelder for Bergverk innenfor Distriktsorganisasjonen — distrikt II, Sjøflot og Bråstad.)



**Nr. 34**

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmannsforening, foreslår:

**Punkt 4:**

Nåværende tekst endres til:

Hovedstyret skal bestå av 7 eller 9 representanter valgt av avdelingens årsmøte. De bør fortrinnsvis være gruppeformenn. Valget gjelder for 2 år om gangen. Forretningsføreren tiltrer styret med fulle rettigheter.

**Motivering:**

Avdelingens årsmøte er foreningens høyeste myndighet. Likevel har de ifølge de nå gjeldende vedtekter bare myndighet til å velge formann, nestformann og sekretær, og da bare blant allerede valgte styremedlemmer.

Slik kan det ikke fortsette dersom man har respekt for aksjonen «Demokrati i hverdagen».

**Nr. 35**

Avd. 8, Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening, foreslår:

**Nytt punkt 8:**

Omfatter en gruppe flere arbeidsplasser, kan det opprettes klubber på de enkelte arbeidsplasser. Klubber opprettes også innenfor et naturlig avgrenset geografisk område.

Klubbene velger klubbstyre med formann, sekretær, kasserer og 2 styremedlemmer. Funksjonstiden er 2 år. Formann og 2 styremedlemmer velges det ene året. Sekretær og kasserer det andre året. Alle klubber må sikres representasjon i Representantskapet.

**Motivering:**

Bestemmelsene for storavdelinger må bli gjenstand for en gjennomgripende forandring med det siktemål å få mest mulig smidig og praktisk organisasjonsform innen de enkelte storavdelinger. Nåværende punkt 8 mener vi er helt forkastelig i vår praktiske virksomhet.

De av forbundets tidligere avdelinger som er innlemmet i storavdelingene som klubber, har etter vårt syn ikke noen fast organisasjonsform med hjemmel i nærværende bestemmelser.

Sammenblandingen av tillitsmannsapparatet og klubbstyre lar seg simpelthen ikke praktisere i mange høve.

Vi mener også at flere av de avdelinger som nå har opphørt å eksistere, og som tidligere i sitt geografiske område var blitt til et ledd i det lokale samfunnsmaskineriet fortsatt, med hjemmel i våre vedtekter, bør gis muligheter for å kunne opptre som en fast organisert enhet.

**Nr. 36**

Avd. 22, Sogn og Fjordane Arbeidsmannsforening, foreslår:

**Punkt 11:**

Som ny første setning tilføyes:

Storavdelingene skal lønne forretningsførerne og stå som arbeidsgivere for disse.

**Motivering:**

Det er ingen klare bestemmelser for dette i nåværende vedtekter.

**Nr. 37**

Avd. 22, Sogn og Fjordane Arbeidsmannsforening, foreslår:

**Nytt punkt 14:**

De foran nevnte regler og retningslinjer for storavdelinger er å betrakte som retningsgivende bestemmelser. På grunn av vårt lands topografiske beskaffenhet og de ulike kommunikasjonsforhold i vårt land, kan storavdelingene med forbundsstyrets godkjennelse, omgjøre de foran nevnte bestemmelser for storavdelinger når økonomiske eller administrative årsaker tilsier dette.

Forbundsstyret har også fullmakt til å utarbeide retningslinjer og vedtekter for de enkelte storavdelinger, når de mener at foran nevnte forhold tilsier dette.

**Motivering:**

Storavdelingenes vedtekter må ikke være så «stivbeinte» at de hindrer en forening å drive sin virksomhet på en økonomisk forsvarlig måte. Våre nåværende vedtekter for storavdelinger kan ikke følges om våre ressurser skal bli brukt på beste måte. På grunn av de forhold som er nevnt i punkt 14 vil det være uråd å lage helt ensartede bestemmelser som skal følges over hele landet.

**Landsstyret innstiller:**

(Nr. 29-30-31-32-33-34-35-36-37.)

Forslag om endringer i vedtektene og forslag om organisasjonsformen vil bli lagt fram for landsmøtet.

## § 9.

## AVSTEMNINGSREGLER

**Nr. 38**

Avd. 22, Sogn og Fjordane Arbeidsmannsforening, foreslår:

**Nytt punkt 10:**

Forslag til nye tariffer skal forelegges medlemmene minst 3 uker før avstemning.



*Motivering:*

Gjennom flere tariffperioder har det vært meget kort tidsfrist for tillitsmenn og klubbformenn til å fordele avstemningsmateriellet, samt å få stemmemateriellet inn igjen.

Med en slik bestemmelse i vedtektene kan forbundet overfor motparten gjøre klart hvilke bestemmelser vårt forbund har, og hva de da har å rette seg etter. I praksis vil en slik bestemmelse si at tariff-forslag må sendes fra forbundet 1 måned før avstemning skal finne sted.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres, da det er de enkeltes forhandlingsutvalg som fastsetter svarfristen.**

**REGLER**

**OM VALG AV REPRESENTANTER TIL LO-KONGRESSEN**

**Nr. 39**

Avd. 8, Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening, foreslår:

Det henstilles til LO å endre reglene slik:

1. Når forbundet har mottatt sekretariatets innkalling til kongress sender forbundsstyret straks melding til hver tilsluttet fagforening om dette.
2. Forbundsstyret deler så landet i enmannskretser for valg på representanter til kongressen og anmoder fagforeninger innen en fastsatt tid om å sende inn forslag på representanter.
3. Forbundenes forslag på representanter sendes fagforeningen sammen med dagsorden til kongressen.
4. Valgene må være gjennomført så tidlig at sekretariatet får melding fra forbundene om det, med nødvendige fullmakter, minst 14 dager før kongressen tar til.

*Motivering:*

Slik disse regler nå er utformet har ikke medlemmene noen innflytelse på valgene. Disse er i realiteten avgjort i og med at forbundsstyret har foretatt sin innstilling.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget og motiveringen tiltres. Forslaget oversendes LO.**

**DAGSORDENENS PUNKT 4**  
**DEN FAGLIGE OG ØKONOMISKE SITUASJON**

**Innkommne faglige forslag:**

**Nr. 40**

Avd. 16, Skjomen-anleggenes Fagforening, og

» 7, Vest-Agder Arbeidsmannsforening, foreslår:

Forbundet må gå inn for å få fylkets vegarbeidere likestillet med statens arbeidere.

*Motivering:*

Vi må få vekk skilnaden på fylkets og statens vegarbeidere. Slik det er i dag kan en fylkesvegarbeider nedstemme et forslag til ny overenskomst uten å risikere at han trenger å gå til streik. Mange fylkesvegarbeidere føler det også diskriminerende.

**Landsstyret innstiller:**

**En orientering om fylkesvegarbeidernes stilling vil bli gitt på landsmøtet.**

*Pensjon — Gruvearbeidere:*

**Nr. 41**

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmannsforening, og

» 16, Skjomen-anleggenes Fagforening, foreslår:

Forbundet må i langt sterkere grad engasjere seg for å få i stand en bedre pensjonsordning for gruvearbeiderne. Gruvearbeiderne må få en pensjonsordning i likhet med statsarbeiderne.

*Motivering:*

Gruvearbeiderne har et hardt og helseskadelig yrke, og det er ikke mange gruvearbeidere som etter fylte 60 år ikke lider av en eller annen form for fysisk eller psykisk skade. Ut fra dette må disse arbeidere få en pensjon som kan hjelpe på økonomien dersom de må slutte i arbeidet.

**Nr. 42**

Distriktsorganisasjonen for bergverkene — Distrikt III, foreslår:

Landsmøtet ber forbundets ledelse gjennom LO og myndighetene fremme krav om at pensjonsalderen for gruvearbeiderne senkes. For underjordarbeidere må pensjonsalderen senkes til 60 år og for de øvrige gruvearbeidere til 65 år.

Pensjonsbeløpene må heves til Folketrygdens nivå.



*Pensjon — statsarbeidere:*

**Nr. 43**

Avd. 16, Skjomen-anleggenes Fagforening, foreslår:

Pensjonaldere må settes ned til 65 år med adgang til å søke pensjon etter fylte 60 år.

Opptjeningstiden for pensjon bør settes ned fra 360 måneder til 300 måneder. Utrekningen av pensjon må foretas etter den lønnsklasse vedkommende er plassert i, og bli lik for alle i staten.

**Nr. 44**

Avd. 405, Rana-anleggets Fagforening, foreslår:

Det må arbeides med å få nedsatt pensjonsalderen for anleggsarbeidere til 60 år.

*Motivering:*

Forbundet må overfor de rette instanser ta opp forhandlinger med henblikk på å få pensjonsalderen for anleggsarbeiderne nedsatt til 60 år. I en alder av 50—60 år er det en større prosent av anleggsarbeiderne som er utslitt og av den grunn får nedsatt arbeidsevne. Mange må i denne alder forlate sitt akkordarbeid og så bli henvist til lettere og mindre betalt arbeid. Dette er vi vitne til daglig, og de som dette gjelder er av den oppfatning at det er først og fremst en senking av pensjonsalderen som kan rette opp dette.

**Nr. 45**

Vegarbeidernes stedlige styre — Midtre distrikt, Hedmark, foreslår:

Norsk Arbeidsmandsforbund må gå inn for å løse pensjonssaken for alle vegarbeidere og få disse inn i Statsarbeidertrygden, uansett om det er stats-, fylkes- eller kommunale vegarbeidere, og pensjonsalderen må settes ned til 63 år.

*Motivering:*

Vi mener at pensjonsalderen i vegsektoren — 65 år — er for høy med den rasjonalisering og arbeidseffektivisering vi har i dag. Arbeidet består som oftest i betjening av store maskiner og biler, og det viser seg at de som betjener disse blir altfor tidlig utslitt. Dette på grunn av det press disse mennesker er utsatt for for å få disse store kostbare maskiner til å lønne seg. De blir gående på skift og får forskjøvet sin døgnrytme og spisevaner, noe som er en stor belastning.

**Landsstyret innstiller:**

(Nr. 41-42-43-44-45.)

Det nye forbundsstyret får i oppdrag å arbeide videre med pensjonsspørsmålene.

*Ferieloven:*

**Nr. 46**

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmannsforening, foreslår:

Ferieloven må få bestemmelser som gir arbeidstakeren rett til 4 ukers sammenhengende ferie i tiden 16. mai—30. september, dersom arbeidstakeren ønsker det. Ved oppdeling av ferien må dette bare skje etter at den enkelte arbeidstaker har fremmet ønske om dette.

**Nr. 47**

Avd. 16, Skjomen-anleggenes Fagforening, foreslår:

På de arbeidsplasser det er tilrådelig av omsyn til bedriften, skal arbeiderne ha 4 ukers sammenhengende ferie. Ved oppdeling av ferien skal den 4. ferieuke være sammenhengende dersom arbeidstakeren ønsker det.

**Nr. 48**

Avd. 405, Rana-anlegges Fagforening, foreslår:

Ferieloven må få en klarere utforming med henblikk på 4 ukers sammenhengende sommerferie.

*Motivering:*

Det er i dag et sterkt ønske fra anleggsarbeiderne om 4 ukers sammenhengende sommerferie. Disse arbeidere, som stort sett må bo borte fra heimen og i mange tilfelle ikke får reise hjem mer enn 2—3 ganger i året, må gis anledning til å få 4 ukers sammenhengende ferie. I tillegg til dette har disse arbeidere et hardt yrke som for eks. tunnelarbeid, og kan av den grunn trenge lengre ferie til å samle nye krefter.

**Nr. 49**

Distriktsorganisasjonen for bergverkene — Distrikt III, foreslår:

Landsmøtet retter en henvendelse til myndighetene med krav om at det lovfestes 4 ukers sammenhengende sommerferie for arbeidstakere i Nord-Norge.

*Motivering:*

Med de lange avstander som arbeiderne i Nord-Norge har til sentrale og typiske feriesteder i inn- og utlandet er det store vanskeligheter for å få en skikkelig ferie med oppstykket ferietid.



**Landsstyret innstiller:**

(Nr. 46-47-48-49.)

Forslagene tiltres, slik at 4 ukers ferie blir fast regel med anledning til å treffe avtale om andre ordninger på den enkelte arbeidsplass.

**Nr. 50**

Distriktsorganisasjonen for bergverkene — Distrikt III, foreslår:

Feriegodtgjørelsen for arbeiderne i Nord-Norge må økes.

*Motivering:*

Utgiftene til feriereiser blir forholdsvis høye for arbeidere i Nord-Norge i forhold til arbeiderne i sørlige deler av landet.

**Landsstyret innstiller:**

Forslaget kan ikke tiltres. Spørsmålet om en øking av feriegodtgjøringen oversendes LO og må gjelde alle lønnstakere.

*Arbeidervernloven:*

*Straffebud.*

**Nr. 51**

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmannsforening,

» 16, Skjomen-anleggenes Fagforening, foreslår:

Overtredelse av Arbeidervernlovens bestemmelser må straffes i følge lovens bestemmelser. Det må også bli klarere bestemmelser ved utmåling av erstatningskrav til arbeidstakere som blir utsatt for arbeidsulykke som følge av uaktsomhet fra arbeidsgiverens side.

*Motivering:*

Bestemmelsene om straff må innskjerpes, idet en lov som sjelden eller aldri gir straff for overtredelser må betraktes som illusorisk.

Arbeidere som utsettes for arbeidsulykker må få en raskere behandling av sitt erstatningskrav, og det må bli klarere bestemmelser om hvem som skal være skyldig i lovens forstand når en arbeidsulykke inntreffer.

**Landsstyret innstiller:**

Forslaget tiltres. Forbundsstyret anmodes om å arbeide videre med saken.

*Overtidsarbeid:*

**Nr. 52**

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmannsforening og

» 16, Skjomen-anleggenes Fagforening, foreslår:

Det må bli strengere bestemmelser for bruk av overtidarbeid. I tilfelle av uforutsette hendinger, slik at det må arbeides overtid, bør dette innskrenkes til ikke å overstige 10 timer i 2 påhverandre følgende uker.

Dersom det må arbeides overtid bør arbeidsgiveren ilegges en avgift til staten.

Arbeidernes representanter må også få mer bestemmelsesrett når det gjelder søknader om dispensasjon for bruk av utvidet overtidarbeid.

*Motivering:*

Med tanke på jevnere sysselsetting og sikkerhetsmessige hensyn, må vi arbeide for at overtidarbeid blir innskrenket til det minst mulige. Arbeidstilsynet må utføre regelmessig kontroll av lønningslistene til den enkelte arbeidsgiver, og overtredelse av lovens bestemmelser må straks påtales.

Bestemmelser om avgift fra arbeidsgiver til staten ved bruk av overtid, vil begrense den overtid som flere arbeidsgivere i dag gjør bruk av. Det må også komme inn bestemmelser som gir arbeidernes representanter adgang til å nekte at dispensasjon for utvidet overtid blir gitt.

**Nr. 53**

Avd. 8, Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening, foreslår:

§ 26, punkt 1, endres slik at lengden av overtid begrenses til 25 timer pr. måned.

**Nr. 54**

Distriktsorganisasjonen for Bergverkene — Distrikt II, foreslår:

Lengden av overtidarbeid i henhold til endringslover, sist av 10. mai 1968 oppheves, og bestemmelsene i loven av 18. juni 1956 gjeninnføres.

Vi vil derfor henstille til landsmøtet at de vedtar en skarp protest til de lovgivende myndigheter som har gjennomført denne ordning.



*Motivering:*

De endringer i lov om arbeidervern av 10. mai 1968 om utvidet adgang til å pålegge arbeidstakerne overtidsarbeid i inntil 20 timer i 2 på hverandre følgende uker — mot tidligere 10 timer — er et tilbakeslag for fagbevegelsens tidligere arbeid for å stoppe de utglidninger som har funnet sted på dette området. Arbeidstidsforkortelsen er blitt illusorisk i og med denne bestemmelse.

**Landsstyret innstiller:**

(Nr. 52-53-54.)

**Forbundet avventer resultatet av LO-kongressens vedtak vedrørende dette spørsmål, men er i prinsippet enig i at overtidsarbeid innskrenkes til minst mulig.**

*Arbeidstid.*

**Nr. 55**

Avd. 111, Løkken Gruvearbeiderforening, foreslår:

Landsmøtet oversender krav til Arbeidstidskomitéen om å ta opp til vurdering en forkorting av arbeidstiden for underjordsarbeidere.

*Motivering:*

Løkken Gruvearbeiderforening fremmet for over 20 år siden krav til myndighetene om kortere arbeidstid innen gruveindustrien. Det førte til 40 timers arbeidsuke for underjordsarbeidere i 1950, men egentlig førte det bare til en forkorting med litt over 4 timer, da det med 48 timers arbeidsuke var inklusive spisepauser i arbeidstiden, mens de nå er eksklusive. I og med at rammen for overtidsarbeid er utvidet bør vel den ordinære arbeidstid settes ned.

Forkortelse av arbeidstiden vil etter vår mening ikke bli produksjonshemmende, idet det er en kjensgjerning at kortere arbeidstid gir større effektivitet pr. arbeidstime i dette yrket.

Hvis ikke arbeidsforholdene blir lagt slik til rette innen gruveindustrien at de kan konkurrere med annen industri om ledig arbeidskraft, vil dette føre til rekrutteringsvansker.

**Nr. 56**

Distriktsorganisasjonen for bergverkene — Distrikt II, foreslår:

Nedsettelse av arbeidstiden for tunnel- og underjordsarbeidere fra 40 til 35 timer pr. uke.

Arbeidstiden for helkontinuerlige skiftarbeidere bør også settes ned.

*Motivering:*

Distriktsorganisasjonen motiverer sitt forslag med det samme som avd. 111, Løkken, og tilføyer videre at arbeid under jord i støv, røyk og larm i høyt oppdrevet tempo er en stor påkjenning, både fysisk og psykisk.

**Nr. 57**

Distriktsorganisasjonen for bergverkene — Ditstrikt III, foreslår:

Landsmøtet retter en henvendelse til myndighetene med krav om at arbeidstiden for helkontinuerlige skiftarbeidere lovfestes til 33½ timer i gjennomsnitt pr. uke.

For underjordsarbeidere må det også kreves en radikal nedsettelse av arbeidstiden.

**Landsstyret innstiller:**

(Nr. 55-56-57.)

**Det vil bli gitt en nærmere redegjørelse på landsmøtet om forbundets arbeid med saken.**

**Nr. 58**

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmannforening og

» 16, Skjomen-anleggenes Fagforening, foreslår:

Lik arbeidstid for arbeidere og funksjonærer. De må også få like vilkår når det gjelder personlige godtgjørelser.

*Motivering:*

Det kan ikke være riktig at vi som arbeidernes representanter skal godta at funksjonærene til stadighet har kortere arbeidsdag. Vi må heller ikke godta at den som går med slips og hvit skjorte har rett til høyere lønn og personlige godtgjørelser. Det må bli en likestilling i vårt samfunn.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget tiltres. Arbeidet med å få bort forskjellsbehandlingen mellom de enkelte grupper i arbeidslivet må fortsettes og intensiveres.**

*Arbeidstilsynet.*

**Nr. 59**

Distriktsorganisasjonen for bergverkene — Distrikt II, foreslår:

Bestemmelsen i § 33, punkt 2: Arbeider må ikke som medlem av kommunalt tilsyn være med på granskinger eller tilsynsvirksom-



het når det gjelder den virksomhet han arbeider i, uten at departementet samtykker i det,

er en uheldig ordning og må endres.

#### *Motivering:*

Som grunnlag for denne påstand kan anføres: I Verran kommune er i denne valgperioden formannen og nestformannen i det kommunale arbeidstilsyn ansatt ved Fosdalens Bergverk A/S og Folla Fabrikker. Tilsynet blir på denne måte mye hemmet i sin virksomhet i kommunens to største bedrifter. Dette gjelder særlig påleggs- og inspeksjonsvirksomheten.

For Fosdalens vedkommende får som regel det kommunale arbeidstilsyn først melding om pålegg og dispensasjoner som kopieres fra Direktoratet etter at inspeksjoner og fullmakter er gitt av Bergverksinspektøren.

Flere kommuner slås sammen til enheter, og formannen får hel-dagsjobb og kan ivareta tilsynsarbeidet fullt effektivt.

Med den nåværende ordning med formann ansatt ved en bedrift, har han liten anledning til å vareta tilsynsarbeidet i sin ordinære arbeidstid. Når han er ferdig på jobben er kontorer og forretninger stengt.

#### **Nr. 60**

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmannsforening og

» 16, Skjomen-anleggenes Fagforening, foreslår:

Det nåværende kommunale arbeidstilsyn bør falle bort. Isteden innsettes et ambulerende arbeidstilsyn, lønnet av staten.

#### *Motivering:*

Det nåværende arbeidstilsyn valgt av kommunestyrene (by-styrene) må falle bort. Staten må overta ansvaret for kontroll av sikkerheten på arbeidsplassene. Det må ansettes flere inspektører i de forskjellige distrikter for de forskjellige arbeidsgrupper, slik at hver inspektør ikke får større distrikt enn at det kan føres effektiv kontroll. Vi ser det videre som en betingelse at den som utfører kontrollen har praksis og erfaring i det yrket kontrollen måtte omfatte. Dette vil medføre økte utgifter i budsjettet for arbeidstilsynet, men det er arbeidernes liv og helse det gjelder.

#### **Landsstyret innstiller:**

**(Nr. 59-60.)**

Spørsmålet om arbeidervern vil bli behandlet som eget punkt på landsmøtet.

**Landsstyret er for øvrig enig i at en omorganisering må finne sted.**

#### *Hovedavtalen:*

#### *Forhandlingsrett:*

#### **Nr. 61**

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmannsforening og

» 16, Skjomen-anleggenes Fagforening, foreslår:

Ved neste revisjon av Hovedavtalen må det komme inn bestemmelser om at forretningsførerene får forhandlingsrett på like fot med plasstillitsmennene.

#### *Motivering:*

Dette er et ønske som særlig gjør seg gjeldende ved private anlegg. Tillitsmennene har vært, og er fremdeles utsatt for en eller annen form for forfølgelse dersom de tar opp saker som ikke passer arbeidsgiveren.

Dersom forretningsførerene hadde plasstillitsmennenes forhandlingsrettigheter, kunne slike forfølgelser elimineres. Han kunne også ta seg av ting når tillitsmannsapparatet blir slapt i tjenesten.

Det må likevel presiseres at slike forhandlinger kun må finne sted i de tilfeller de stedlige plasstillitsmenn ønsker det.

#### **Landsstyret innstiller:**

**Forslaget oversendes LO.**

*Tilskudd fra arbeidsgiver til fastlønt tillitsmann:*

#### **Nr. 62**

Avd. 12, Telemark Arbeidsmannsforening, foreslår:

For å bedre avdelingens økonomi bør det snarest bringes klarhet i spørsmålet om tilskudd fra arbeidsgiver. I første rekke tenkes da spesielt på vegsektoren.

#### *Motivering:*

Ordningen med fastlønt tillitsmann bør så absolutt være en fordel for arbeidsgiveren, og følgelig må det være rimelig å kreve at for eksempel vegetaten er med på å bære utgiftene.

#### **Nr. 63**

Avd. 36, Oppland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Storavdelingene må få tilført økonomisk støtte fra vegvesenet. Vegvesenet er sikkert tjent med at forhandlingsapparatet er for-



enklet og effektivisert på denne måte. Det er derfor naturlig med støtte til driften av storavdelingene.

Støtten må gis under den klare forutsetning at det står avdelingene helt fritt å ansette daglig leder, også leder fra andre grupper enn vegvesenet.

#### *Motivering:*

Alle parter er tjent med at det er etablert en fast forhandlingsordning. Dette betyr raskere og mer ensartet behandling.

Det å opprettholde et slikt forhandlingsapparat koster, og dette bør ikke ensidig belastes den ene part — arbeideren.

Skal ordningen med storavdelinger kunne opprettholdes, og avdelingene beholde en sunn og fri økonomi, må en snarest komme fram til en ordning med støtte fra vegvesenet.

Avdelingene er av en så vidt beskjedne størrelse at alle utgifter i lengden ikke kan skaffes til veie ved forhøyelse av kontingenten.

#### **Nr. 64**

Vegarbeidernes stedlige styre — Midtre distrikt, Hedmark, foreslår:

Statens bedrifter holder fastlønnte tillitsmenn for å ivareta arbeidernes interesser i lønns- og arbeidstvistesaker.

#### *Motivering:*

Tillitsmennenes arbeidsoppgaver består i å fremme de krav som både arbeidere og funksjonærer stiller til bedriften. Dette arbeid blir en stor belastning for en som ellers skal ivareta sitt daglige arbeid i bedriften. Mye av det organisasjonsmessige arbeid må utføres utenfor arbeidstiden, og dette mener vi ikke er riktig i dagens samfunn. Vi mener derfor at bedriften bør holde en fastlønnt tillitsmann som på dagtid kan ordne opp i forholdene på en raskere og mer effektiv måte.

Vi har etter vår avtale med staten rett til 12 arbeidsdager pr. år med lønn for å utføre organisasjonsmessige oppdrag og offentlig ombud. Det er for det meste de samme folkene som er aktive i det organisasjonsmessige og i det politiske arbeid, og det blir ofte en lang dag for disse folkene. Når det så går utover de tariffestede 12 dager, griper det ofte også sterkt inn i økonomien for den enkelte. Av denne grunn så er det også ofte vanskelig å få folk til å delta aktivt i tillitsmannsarbeidet.

Landsmøtet bør derfor drøfte denne saken og legge det fram for staten til drøftelse, slik at en kan få endret på dette forhold.

#### **Landsstyret innstiller:**

**(Nr. 62-63-64.)**

**Forslagene oversendes det nye forbundsstyret til videre behandling.**

#### *Organisasjonsplikt:*

#### **Nr. 65**

Avd. 12, Telemark Arbeidsmannsforening, foreslår:

Det henstilles til administrasjonen å utrede spørsmålet om kontingent e.l. til ikke-medlemmer som fins på arbeidsplassene.

#### *Motivering:*

Det synes urimelig og ikke i pakt med solidaritetstanken at en del arbeidstakere skal kunne arbeide under ordnede arbeidsforhold uten å ta den minste del av byrdene ved tilretteleggingen.

#### **Nr. 66**

Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

En framtidig endring av Hovedavtalens § 1 må nå gjennomføres slik at alle arbeidstakere ansatt i tariffbundne bedrifter og arbeidsteder skal være faglig organisert, eller i de tilfeller hvor det er en eller annen som ikke ønsker å stå tilsluttet organisasjonen blir foretatt trekk for disse med det samme beløp som de organiserte til enhver tid må betale i kontingent.

#### *Motivering:*

Det er en stor del av lønnsnettakerne som regner med at det ikke har noen hensikt å organisere seg, da de likevel får de samme lønns- og arbeidsvilkår som de organiserte.

Dette kan ikke skje uten at en får endret Hovedavtalens § 1.

Slik det er i dag kan en ikke ta kamp på spørsmålet om endring i Hovedavtalen, og en må derfor få endert Hovedavtalens utløpstid slik at den følger utløpstiden for tariffoppgjøret.

En forutsetter da at en først og fremst forsøker å få forhandlet om eventuelle endringer i Hovedavtalen før partene tar opp forhandlinger i tariffspørsmålene.

#### **Nr. 67**

Avd. 27, Troms Arbeidsmannsforening, foreslår:

Ved kommende tariffrevisjon søker forbundet sammen med LO å få inn i overenskomstene at uorganiserte som arbeider hos arbeids-



givere som forbundet har inngått avtale med skal trekkes i lønn for administrasjonsavgift til forbundet tilsvarende den kontingent som organiserte betaler.

Det gis medlemskap i forbundet til de som trekkes for administrasjonsavgift hvis de ønsker det.

*Motivering:*

I dag praktiseres overenskomstens bestemmelser for alle som arbeider på en arbeidsplass hvor forbundet har opprettet avtale. På samme arbeidsplass kan det være en stor del som er uorganiserte. Dette synes vi er en stor urettferdighet når en vet hva det koster av tid og penger å få til landsomfattende overenskomster. Det må derfor være rimelig at alle som arbeider på en arbeidsplass hvor det er opprettet avtale er med og betaler for det.

**Landsstyret innstiller:**

(Nr. 65-66-67.)

**Forslagene oversendes LO med anmodning om at LO arbeider for å få endret lover og avtaler slik at det gis anledning til å trekke uorganiserte en avgift i de tilfelle de arbeider på områder hvor tariffavtale er opprettet.**

*Kontingenttrekk:*

**Nr. 68**

Avd. 36, Oppland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Kontingenttrekk må kunne settes i verk etter flertallsvedtak i fagforeningen, uten derpå følgende personlig underskrift av det enkelte medlem. Kontingenttrekk må likestilles med skatte-, trygde- og bidragstrekk, og loven må endres i henhold til dette.

*Motivering:*

Vårt nåværende system med å innhente underskrift av samtlige medlemmer er både tungvint og urasjonelt. Dette må bli en forningssak i likhet med andre saker som tas opp til behandling.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget tiltres.**

*Samarbeidsavtalene:*

**Nr. 69**

Avd. 14, Raudsand Gruvearbeiderforening, foreslår:

Forbundsstyret utarbeider forslag til retningslinjer for samarbeid mellom tillitsmenn og ledelsen innen konserner, og legger dette fram for landsmøtet.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget om utarbeidelse av retningslinjer vedrørende konsernutvalg oversendes det nye forbundsstyret, som får pålegg om å ta saken opp med de aktuelle forbund.**

**Nr. 70**

Avd. 16, Skjomen-anleggenes Fagforening, foreslår:

Samarbeidsavtalene må endres slik at arbeiderne får medinnflytelse og ansvar i bedriftslivet. Arbeidernes medinnflytelse og ansvar ved utforming av arbeidsplass og arbeidsforhold må inngå i samarbeidsavtalen.

*Motivering:*

Samarbeidsavtalenes utforming hindrer den demokratiske utvikling på arbeidsplassene, idet den ikke gir arbeiderne medbestemmelsesrett. Arbeidernes krav om medbestemmelsesrett og ansvar er i dag høyst aktuell. Demokratiseringsprosessen på arbeidsplassene uteblir på grunnlag av samarbeidsavtalenes antidemokratiske utforming.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget tiltres.**

*Kollektiv hjemforsikring:*

**Nr. 71**

Avd. 12, Telemark Arbeidsmannsforening og

» 7, Vest-Agder Arbeidsmannsforening, foreslår:

Forbundet må foreta tilbakebetaling av inntrukket premie for kollektiv hjemforsikring til de medlemmer som har reservert seg mot ordningen.

*Motivering:*

Avdelingene har bare oversikt over de medlemmer som er stasjonert i distriktet.

De ambulerende medlemmer har avdelingene liten eller ingen oversikt over. Det er da ingen annen enn forbundet som kan foreta en korrekt tilbakebetaling.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres. Dette er en ren administrativ sak, og forbundsstyret må treffe avgjørelse om på hvilken måte tilbakebetalingen skal foretas.**



*Overenskomstene:*

**Nr. 72**

Avd. 16, Skjomen-anleggenes Fagforening, foreslår:

Forbundet bør sørge for at det ved neste tariffrevisjon blir opprettet egen uavhengig overenskomst for brakkebetjeningen ved Statens jernbane- og kraftanlegg.

*Motivering:*

Brakkebetjeningen ved Statens jernbane- og kraftanlegg er slik det praktiseres i dag helt umyndiggjort ved avstemning over sin avtale. En slik diskriminering av grupper i medlemsstokken må bort.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres.**

**Nr. 73**

Avd. 53, Nordens Klippe, Kirkenes, foreslår:

Landsmøtet vedtar en henstilling til forbundets ledelse om at det før neste tariffrevisjon legges vekt på at overenskomstene på en bedre måte gir uttrykk for hva som egentlig menes med de enkelte paragrafer. Vi mener de enkelte paragrafer må få en mer enkel formulering, slik at overenskomstene i større grad enn tidligere kan forstås av tillitsmenn og det enkelte medlem i det daglige arbeid.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget oversendes de enkelte tariffråd med henstilling om å være merksam på ønsket om en klarere formulering.**

*Organisasjonsformen:*

**Nr. 74**

Avd. 44, Grubernes Arbeidsmannsforening, Bjørnevatn, foreslår:

Landsmøtet pålegger forbundet å arbeide aktivt for å endre den nåværende organisasjonsformen innen LO.

*Motivering:*

Vi mener at 37 forbund og 37 fagblad er en stor og unødvendig økonomisk belastning, som kan være årsaken til de stadig økende kontingentforhøyelser. Vi kan tenke oss at eksempelvis 15 forbund kunne gå sammen om å utgi et blad, eller også at alle fagblad innstiller og erstattes med en dagsavis utgitt av LO.

**Landsstyret innstiller:**

**Det bør fortsatt arbeides for endringer av organisasjonsformen.**

*Fastlønnssystem:*

**Nr. 75**

Avd. 405, Rana-anleggenes Fagforening, foreslår:

Forbundet må snarest ta opp spørsmålet om et fastlønnssystem for sine medlemmer.

*Motivering:*

Tiden må være inne til å ta opp til alvorlig overveielse spørsmålet om gjennomføring av fastlønnssystem for en rekke grupper innen vårt avtaleverk.

Spørsmålet er ikke av ny dato. Det har blant annet vært behandlet i NVE's hovedsamarbeidsutvalg for 2 år siden, uten at det er videre fulgt opp.

Det er en kjensgjerning at det akkordsystem vi har i dag i enkelte avtaler er direkte skadelig for arbeiderne.

I brevkurset «Program 69» var det tusenvis av LO-medlemmer som hadrde et klart krav om fastlønnssystem.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget tiltres.**

**Det nye forbundsstyret får i oppdrag å intensivere arbeidet med innføring av fastlønnssystem.**

*Ulykkesforsikring:*

**Nr. 76**

Distriktsorganisasjonen for bergverkene — Distrikt III, foreslår:

Landsmøtet vedtar at samtlige arbeidstakere må tilbys samme forsikringsordninger som funksjonærene innenfor de enkelte bedrifter. Minstekravet til ulykkesforsikring som Arbeidsmandsforbundet må fremme snarest må være kr. 25 000.00 ved død og kr. 50 000.00 ved invaliditet, samt at arbeidsgiveren dekker premien.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget oversendes tariffrådene til videre behandling.**

*Større fordeler for organiserte:*

**Nr. 77**

Avd. 18, Rogaland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Landsmøtet henstiller til forbundet å ta kontakt med forsikrings-selskapet Samvirke om ytelse av lån til en rimelig rente til medlemmene ved husbygging o.l.



*Motivering:*

Det er en kjent sak at en stor del av medlemmene har en viss motvilje mot de kollektive forsikringsordninger som er gjennomført i det siste. Vårt forslag vil imidlertid medføre at medlemmene får en følelse av at de gjennom de kollektive ordninger, i tillegg til de øvrige goder, også vil få hjelp når de skal investere i nybygg o. l. På den måte vil arbeiderne forstå at ved å holde medlemsboka i orden vil en få hjelp når det virkelig trenges.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget oversendes Samvirke.**

**Nr. 78**

Avd. 36, Oppland Arbeidsmannsforening, foreslår:

De organiserte må gis særfordeler i forhold til de uorganiserte. Dette må gjelde:

Utvidet oppsigelsesvern. — Ansiennitetsrettigheter bare for de organiserte. — De organiserte må samtykke i at overenskomstens bestemmelser ikke skal brukes overfor uorganiserte. — Ekstra ytelser til de organiserte i form av forsikringer og tilleggstrygd. Tilleggstrygden beholdes inntil vi får *tariffestet* full lønn under sykdom.

*Motivering:*

Vi kan ikke lovfeste organisasjonsplikt, men vi kan gjøre et faglig medlemskap så attraktivt som mulig. Medlemsboka må bli så verdifull «gullkantet» at den ikke kan unnværes.

**Landsstyret innstiller:**

**LO må arbeide for å utvide særrettigheter for de organiserte arbeidere.**

*Opplæring av nyansatte:*

**Nr. 79**

Distriktsorganisasjonene for bergverkene, Distrikt II, foreslår:

Norsk Arbeidsmandsforbund reiser snarest krav gjennom LO til de lovgivende organer om at det vedtas en lov som plikter arbeidsgiverne til å foreta en skikkelig opplæring av nyansatte. Opp-læringstiden må være minst 6 måneder. Spesielt mangelfull er opplæringen i gruve- og anleggssektoren.

*Motivering:*

Opplæring av de nyansatte er slik som det praktiseres i dag helt prisgitt arbeidsgiveren. Tar en for seg så farlige yrker som anlegg og gruve så er det helt uholdbart at opplæringen skal foregå rent tilfeldig. Arbeidsgiveren roper stadig etter større effekt, nye og større maskiner blir stadig tatt i bruk, slik at kravet til den enkelte stadig blir større. En opplever å se nyansatte bli satt til å betjene maskiner som de ikke har noe større kjennskap til, og med det resultat enten å skade seg selv eller ødeleggelse av kostbart utstyr. Mangelfull opplæring har forårsaket mange ulykker. Hver ulykke er en tragedie.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget tiltres.**

*Tilleggstrygden:*

**Nr. 80**

Avd. 36, Oppland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Tilleggstrygden må for all del ikke falle bort eller ytelsene forringes. Satsene bør heller økes. Dette inntil vi får *tariffestet* full lønn under sykdom. Det må kunne finnes en ordning for administrasjon av tilleggstrygden, en ordning som bare skal gjelde for organiserte. Dette må kunne ordnes på en av de følgende måter: Gjennom avtale med Samvirke — avtale med sparebankene — gjennom LO, LO's distriktskontorer og eventuelt de lokale samorganisasjoner, eller direkte ved de enkelte fagforbund. Ordningen er allerede *tariffestet*. Arbeidsgiveren foretar trekket. Det er bare et spørsmål om administrasjonsapparatet. Arbeidsgiverens og egenandelen må økes slik at nåværende satser kan opprettholdes.

*Motivering:*

Dette er et av de beste kort vi har på handa ved nyorganisering. Ordningen teller mye for de den omfatter og som er uheldig å bli gående sykmeldt i lengre tid. Tilleggstrygden er en særordning av klasse. Kjemper vi dette gjennom politisk, slik at det blir alle manns eie, er det øyeblikkelig en selvfølge og snart glemt hvem som gjennomførte også denne reform. La dette derfor forbli på medlemsboka.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget oversendes LO.**



**DAGSORDENENS PUNKT 7  
FORSKJELLIGE FORSLAG**

*Fellesmarkedet (EEC):*

**Nr. 81**

Avd. 8, Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening, foreslår:

Norsk Arbeidsmandsforbund vil ta avstand fra de bestrebelse som gjøres for å få Norge med i EEC.

*Motivering:*

Denne «rikmannsklubb», som bygger sin politikk på prinsippet om fri konkurranse vil etter vår oppfatning styrke det privatkapitalistiske samfunnssystem. Vi anser det derfor for å være i strid med våre vedtekter, som fastslår at vi skal arbeide for en sosialistisk samfunnsordning, å gi vår tilslutning til medlemskap i EEC.

Siden mange av våre fremste økonomer har gitt uttrykk for det syn at det ikke vil ha noen større betydning for vår økonomi om vi kommer med eller blir stående utenfor EEC, kan vi ikke se at det finnes noen grunn for at vi skal bli med. Dette betyr ikke at vi er motstandere av internasjonalt samarbeid, men tvert imot at vi anser en styrking av EEC for å vanskeliggjøre en videre utvikling av dette.

**Nr. 82**

Avd. 53, Nordens Klippe, Kirkenes, foreslår:

Forbundet henstiller til Regjeringen om å trekke søknaden om medlemskap i EEC tilbake. Det forlanges at Norge tar initiativ til at forhandlinger om økonomisk samarbeid i Norden gjenopptas. Forbundet støtter Folkebevegelsen mot norsk medlemskap i Fellesmarkedet.

**Landsstyret innstiller:**

(Nr. 81-82.)

Spørsmålet om forbundets stilling til norsk medlemskap i EEC vil bli behandlet som egen sak på landsmøtet. Det vil bli lagt fram forslag til uttalelse for landsmøtet.

*Indo-Kina:*

**Nr. 83**

Avd. 53, Nordens Klippe, Kirkenes, foreslår:

Forbundet gjør henvendelse til Det norske storting og Regjeringen om å ta initiativ for å stoppe den amerikanske krigføring i Indo-Kina snarest.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget tiltres.**

*Minstefradrag i selvangivelsen:*

**Nr. 84**

Avd. 53, Nordens Klippe, Kirkenes, foreslår:

Landsmøtet henstiller til LO at spørsmålet om heving av minstefradraget i selvangivelsen tas opp snarest.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget tiltres.**

*Legeundersøkelse:*

**Nr. 85**

Distriktsorganisasjonen for bergverkene, Distrikt II, foreslår:

Det må gjennomføres ved lov at alle lønnsnettaker har krav på en årlig legeundersøkelse bekostet av arbeidsgiveren. Bedriftslegeordningen må utbygges. Forbundet fremmer denne saken gjennom LO's instanser.

*Motivering:*

I et moderne samfunn skulle dette være en selvfølge. Å forebygge sykdom og ivareta helsen er det viktigste, og samfunnet må legge dette til rette slik at det kan gjennomføres på en tilfredsstillende måte. Ved større bedrifter er det opprettet bedriftslegeordninger, men dette er langt fra tilfelle i de rekker av små-bedrifter som finnes her i landet. Her må de ansatte ta initiativet selv. Ved slike små bedrifter finnes ikke engang utdannet førstehjelpsmann, og en slik ordning er uholdbar og må bedres snarest.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget tiltres.**

*Diktafonopptak på landsmøtet:*

**Nr. 86**

Avd. 7, Vest-Agder Arbeidsmannsforening, foreslår:

Forbundets framtidige landsmøter bør bli tatt opp på diktafon.

*Motivering:*

Vi mener det er av stor betydning at landsmøtene blir tatt opp på diktafon. Landsmøtedeltakerne har da et langt bedre grunnlag for å følge med i de saker som er blitt behandlet.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget kan ikke tiltres. Forbundsstyret må i hvert enkelt tilfelle ta stilling til referatformen.**



*Voksenopplæringen:*

**Nr. 87**

Avd. 36, Oppland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Vedtaket av 1965 om voksenopplæringen må følges opp av regjeringen, og forholdene legges slik til rette at mulighetene blir reelle. Arbeidstakerne må ytes lønn under opplæringen. Forbundet må be om at så skjer.

*Motivering:*

Voksenopplæringen er en viktig forutsetning for gjennomføringen av bedriftsdemokratiet og demokrati i det hele tatt. Slik det er i dag blir det et gap mellom eldre og yngre arbeidskraft, og det blir stadig større.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget tiltres.**

*Sikring av friarealer:*

**Nr. 88**

Avd. 36, Oppland Arbeidsmannsforening, foreslår:

Retten til våre friarealer må sikres for allmennheten. De private fjellområder, de store private jaktarealer og de private elver og vann må åpnes for alle. Dette må skje i lovs form.

*Motivering:*

Våre naturherligheter må bli allemannseie. Vi må komme bort fra ordningen med en rekke jakt- og fiskekort innen små områder. Det må bli rimelige kort for store områder. Minste område en kommune, men det er ønskelig med atskillig større områder. I dag er den alminnelige borger i ferd med å miste den lille adgang de har hatt til disse rettigheter. Det å drive jakt og fiske er i mange tilfeller blitt et «riksmannsprivilegium». Det å eie fjellområder, elver, vann og friarealer (feriesteder) er i ferd med å bli et nytt «statussymbol». Er det noen rimelighet i at en «pendlers» arbeidsbil er belagt med «luksusskatt», mens store deler av f. eks. Hardangervidda kan stenges for allmennheten, og det er skattefritt. Dette er ikke luksus. Her må det reageres raskt.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget tiltres.**

*LO's skoler:*

**Nr. 89**

Avd. 44, Grubernes Arbeidsmannsforening, foreslår:

Det bygges en tilsvarende skole i Troms fylke som den på Sørmarka.

*Motivering:*

Dette er ingen forbundssak, men istedenfor at de enkelte forbund kjøper opp nedlagte skoler og bondegårder på Øst- og Sørlandet for skolering av sine medlemmer. Utdannelse og skolering bør først dekkes i de tre nordligste fylker før forbundene enkeltvis investerer på tvilsomme foretakender.

**Landsstyret innstiller:**

**Forslaget oversendes LO.**



